

Verslag van het overleg in de Raad voor dierenaangelegenheden over het ontwerp-Loopvogelbesluit.

Bij schrijven van 6 juli 1998, kenmerk J. 985106 vroeg de toenmalige Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) aan de Raad om commentaar op het ontwerp-Loopvogelbesluit (Trc98/9279) en de bijbehorende nota van toelichting. De voorzitter van de Raad verzocht op 9 juli 1998 (kenmerk RDA/98229/SB) om verlenging van de commentaartermijn tot in de tweede week van september. Dit is toegestaan bij schrijven van 20 juli 1998 (kenmerk J.986695).

In zijn vergadering van 25 augustus 1998 besloot de Raad om het overleg over het ontwerp-Loopvogelbesluit te laten plaatsvinden in zijn Afdeling welzijnsvraagstukken en het uitbrengen van een verslag van het overleg te mandateren aan deze Afdeling. Aan dit overleg nam op uitnodiging van de voorzitter van de Raad een vertegenwoordiger van de Nederlandse Struisvogelhoudersorganisatie (NSO) deel.

Tijdens het overleg verklaarde de vertegenwoordigster van de Dierenbescherming dat de Dierenbescherming tegen het voor productie houden van loopvogels in West-Europa, derhalve ook in Nederland, is. Het klimaat is niet geschikt voor het houden van deze dieren, de kennis omtrent deze houderij ontbreekt, de weg van 'trial and error' wordt afgewezen. Echter, erkend wordt dat de realiteit is dat loopvogels in Nederland voor productie mogen worden gehouden. De Dierenbescherming omarmt de Aanbeveling van de Raad van Europa (van 22 april 1997) als regime voor het houden van loopvogels. De Dierenbescherming miste in het ontwerp-Besluit een aantal aanbevelingen en uitgesproken wensen van de Raad van Europa en vond dat deze alsnog in het ontwerp-Besluit zouden moeten worden opgenomen. In het overleg werden in dit kader dezelfde punten genoemd die de Dierenbescherming in haar commentaar van 5 augustus 1998 reeds aan de Minister van LNV heeft kenbaar gemaakt.

De vertegenwoordigers van het bedrijfsleven (met name NSO, LTO, PPE en PVV) verklaarden dat het inwerkingtreden van het voorliggende Loopvogelbesluit het einde zal betekenen voor de loopvogelhouderij in ons land. Zij verwezen daarbij naar Oostenrijk, waar de Aanbeveling van de Raad van Europa in nationale regelgeving is overgenomen met als gevolg dat de houderij is gestopt. Zij verzetten zich tegen de verplichting om ruime stallen te moeten bouwen, terwijl onder Nederlandse condities de dieren ouder dan drie maanden daar geen gebruik van maken en volstaan kan worden met een schuilgelegenheid. Zij verklaarden zich in hoofdlijnen te kunnen vinden in de Aanbeveling van de Raad van Europa, echter uitdrukkelijk met uitzondering van de aanbevelingen betreffende de oppervlakenormen, die zij uit een oogpunt van bedrijfseconomie en in verband met milieuwetgeving niet aanvaardbaar achten.

Door de vertegenwoordigers van de Minister van LNV werd erop gewezen dat Nederland heeft ingestemd met de Aanbeveling van de Raad van Europa, hetgeen betekent dat Nederland gehouden is de Aanbeveling te implementeren in eigen regelgeving. De Minister van LNV heeft aan de Tweede Kamer op 19 februari 1998 toegezegd spoedig een AMvB op te stellen met regels voor het houden van loopvogels. Aan deze toezegging is met het ontwerp-Loopvogelbesluit invulling gegeven. Lang uitstel, bijvoorbeeld ter wille van betere onderbouwing met wetenschappelijk onderzoek, achten zij ongewenst. De enige normen die voorhanden waren en die als uitgangspunt hebben gediend voor het ontwerp-Besluit zijn ontleend aan de Aanbeveling van de Raad van Europa.

Algemeen was men van oordeel dat, als het de bedoeling zou zijn om het houden van loopvogels in Nederland onmogelijk te maken, dit dan ook eerlijk gezegd moet worden. Men miste elke wetenschappelijke onderbouwing zowel voor het ontwerp-Besluit als voor de als uitgangspunt gebruikte Aanbeveling van de Raad van Europa. Allen wezen op het grote belang voor het welzijn van de dieren dat gehecht moet worden aan vakbekwaamheid van de dierhouder. Van de zijde van het bedrijfsleven werd erop gewezen dat hieraan door de sector met voortvarendheid wordt gewerkt. Regelgeving op dit punt is naar het oordeel van de vertegenwoordigers van LNV niet nodig, net zo min als dit voor het houden van andere soorten landbouwhuisdieren het geval is. Algemeen was men verbaasd over het voorschrift (artikel 6, lid 3) dat de hoek van loopvogelweiden niet minder dan 60° mag bedragen, hetgeen een inadequate vertaling werd geacht van de aanbeveling dat “acute angles must be avoided”.

De Raad, met uitzondering van de Dierenbescherming, die verklaarde vast te willen houden aan de Aanbevelingen van de Raad van Europa en implementatie daarvan in de nationale regelgeving, en met uitzondering van de vertegenwoordigers van LNV, die zich niet wilden vastleggen op een andere regeling dan het nu voorliggende ontwerp-Besluit of op een ander dan het nu gekozen tijdspad, was van mening dat een oplossingsrichting gevonden zou kunnen worden door zich te baseren op:

1. de constatering dat zich momenteel geen onacceptabele welzijnsproblemen voordoen in deze vorm van dierhouderij. Deze conclusie wordt getrokken in het Rapport van het Praktijkonderzoek Pluimveehouderij, getiteld “Gezondheid en welzijn van struisvogels in Nederland” (1997) en aangehaald in de Nota van Toelichting op het ontwerp-Besluit (paragraaf 4).
2. de ruimte die er is voor nationale regelgeving om af te wijken van de Aanbeveling van de Raad van Europa. Gewezen werd op de regelgeving in Denemarken, waarvan de sectorvertegenwoordigers verklaarden dat zij daarmee uit de voeten zouden kunnen.
3. een traject zoals dat voor de nertsenhoudery, waar overigens duidelijk aanwezige welzijnsproblemen waren, wordt gevolgd.

Uitgaande van de conclusie in paragraaf 4 van de Nota van Toelichting, dat de omstandigheden waaronder loopvogels op dit moment in Nederland worden gehouden vanuit welzijnsoogpunt aanvaardbaar zijn, zou in overleg tussen sector en overheid tot normering moeten worden gekomen, gebaseerd op de huidige situatie op de betere bedrijven in ons land.

Gelijktijdig zou onderzoek moeten worden gestart om een wetenschappelijke onderbouwing te leveren voor deze normering. Beide partijen zouden zich bereid moeten verklaren om de uitkomsten van dit onderzoek te aanvaarden als die zouden leiden tot wijziging van de overeengekomen normering.

‘s-Gravenhage, 8 september 1998